

Dominical

El Correo Gallego • 1/1/90

MANUEL MARÍA

NORMAS, NORMATIVAS E NORMALIZACIONES

A maioria dos galegos urbanizados —e neles tamén urbanos— matutes que non son incompatibles, rinden complementaria, se nos examinan atentamente as rutas, sinfa se podería atopar nelas restos de calcos dos mesmos poio, abóis e lateráns fets polos tempos marinieiros, poia rataba do arado, o trango do macho ou polas tres ferramentas. Con esto queremos dicir que o uso pasou inmediata, é libreto e manifiesto e falaba gallego. Mesmo as maiores cidades eran e son ben poucas cousa. Síntese o número de habitantes de Vigo, Compostela e Ferrol. Engádelle o das outras capitais das provincias. Compárese o número dessa suma co das habitantes dun barrio de Londres, París, México, Buenos Aires ou Nueva York; son citar outras cidades importantes da diáspora. Forzado unha moiquita máis a supervivencia confónese o número de habitantes de toda Galiza cos dun barrio, calquera das cidades que quedan nomoadas. Entón, denotáronos que na Galiza non se pode falar con avie-

dade e obxectividade de gran- dade e obxectividade de gran- dade. Por outra banda hai que considerar que o problema da cultura non é axunto da cantidade senón de calidade. Meditamos o que tiñedes a súaportación de Atenas clásicas ou da Florencia dos Médicis á cultura universal. Mesmo dentro de pen- sinal iníxio compre considerar o que significan e significan, en calidade e mesmo en cantidade, a cultura catalana —unha cultura non estatal— comparada coa de outros estados europeos: Dinamarca, Finlandia, Bélgica, Holanda, Suiza.

O caso de Cataluña, pra- nte, é exemplar e sorprendente. En Cataluña certas aulas, para sua permanencia, neutralizan a súa lingua e a súa cultura. Dicimos certas. En Galiza o caso é ben di- finto. En Galiza compre, ademais de normalizar a lingua e a cultura, restauralas. Se entre nós as comunidades populares foron conservando a lingua maioritariamente nas vilas e pequenas cidades do país a lingua —e era ela a cultura de nessos— foron perdendo en sus parte e sur- vivindo por un estrago máis en menos sociabil, transmisor dunha cultura alínea que, no caso dos casais, convérte- ríalha brizolón colectiva e inmigrante que resulta en subcultura referencial. Sería preveríase ter un resultado competente, en todos os níveis da español que se fala en Galiza. Atopáronos unha falha chea de paleguismos, tamén sintaxe totalmente gallega, así como unha pru- neta, por moro que a intentan disimular tamén ben gallega. Nesto sense é

exemplar o marcadísimo acento —realmente inmelorado— ó no conocido «alredor dunha ciadade nova, de militancia antíloga», que nos lembran aquilo que lle dixea Unamuno a Rubén Darío e que era máis ou menos: «A vostede, por mestor princi- fias que non traxo a conto, sempre se lle olvara a súa pluma de odio por derriba de chapo».

NO labor de restauración do idioma e da cultura de nosa é preciso andar con lata e scrupuloso. Os mestros son os verdaños responsables, ainda que non ma sua totalidade. Principalmente compre dependerán os rapaces a uns ou seu pufo. Recomenda- los con terra no que viven. Logo fáreis que ordeneis a Historia e a Cultura propias. Así restaurarán a súa lingua. Despois que falen e leen. Muitos libros escolares traen unhas lecturas, feitas polo autor do libro, dunha cali- dade pésima como se a nova literatura non tivera testos e bien fermosos e alentadores. Estes testos tan suxs son negativas. Ademais de devorar o gusto dos rapaces poden ser unha estrada vacía ante a lectura. A idea que prende nos rapaces é a de que a literatura gallega non ten cali- dade, idea totalmente falsa.

O ensinar unha lingua sen desembocar a cultura de que esa lingua é aporte resulta unha barbermanza que hai que evitar. Compre sostnar unha lingua viva, sintonizada no entorno e na realidade, que é o mesmo no que a vemos se comunica, servendo de vínculo da comunidade. Esta tendeira a ser corrente,

denotar de que a lingua resfia asumida, curva tra- mas e complexos e leva en convencional de que se fala mal o gallego e por eso non se utiliza. Molla xente sen o complexo de falar mal o gallego e rematárgentes non o ten de falar mal o español e resulta que o fala moiño por que o gallego. O que resulta tráxico é que hai mestres de gallego que, no fondo, están contra ao que ensinan. Por ese camiño non se vai a ninguna.

POLO que po domus com- probar inútos mestres de gallego non ensinan gallego. O que fan é unir a normativa como se a normalizava o fono. A normativa por si mesma é algo arreio e prematuro, sonar de todo no estudo no que aílvemente se atopa o gallego. O uru- simo é que a xente fale —un pouco mellor ou un poco máis non que fale—, lee e escreba en gallego, na normativa que sexa ou mesmo sen normativa. Entendemos que esta é una outra é a vía dadella iniciación dos mestres. O resto —o centrarse únicamente na normativa— é constatar a situación que, praticamente dous ou tres días, trasn- siuse nunha tipo de normativa.

Recolla curioso sinalar que a maior parte dos rapaces suspenden en gallego tanto a suspensión a exequel. O gallego é o mestor das rapaces latentes protestan polo suspensión do gallego e conformismo e vel- tan o suspensión en español. Foi feito, constatable, len unha explicación ben débil e evidente.

Molto sentido a rema- plexo de de la gallego e rematárgentes non o ten de falar mal o español e resulta que a fala muito peor que o gallego. O que resulta tráxico é que hal puestor de gallego que, no fondo, están contra ao que ensinan. Por ese camiño non se vai a ninguna.

